

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Universitetet i Agder
Serviceboks 422
4604 KRISTIANSAND S

Deres ref

Vår ref

Dato

17/242

23. juni 2017

Etatsstyring 2017 - Tilbakemelding til Universitetet i Agder

Vi viser til tildelingsbrevet for 2017, kap. 5.3 om styringsdialogen.

Vedlagt er departementets skriftlige tilbakemelding på bakgrunn av *Årsrapport (2016-2017), Tilstandsrapport for høyere utdanning 2017, Nøkkeltall for statlige universiteter og høyskoler 2017* og resultatrapporteringen til DBH.

Departementet forventer at institusjonen setter i verk nødvendige tiltak for å følge opp tilbakemeldingen.

Informasjon om etatsstyringsmøte i 2018 formidles i tildelingsbrevet for 2018.

Med hilsen

Rolf L. Larsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Jan Fredrik Schøyen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:
Tilbakemelding

Kopi med vedlegg:
Riksrevisjonen

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
872 417 842

Avdeling

Saksbehandler
Jan Fr. Schøyen
909 87 880

Etatsstyring 2017

Tilbakemelding til Universitetet i Agder

Profil og utviklingsstrategi

Hovedtyngden av Universitetet i Agders (UiA) studenter er knyttet til de store yrkesrettede utdanningene for barnehage og skole, helse- og sosialsektoren, teknologi og økonomi-/ administrasjonsfag. UiA er preget av anvendbar nærings- og samfunnsrelevant forskning.

UiA har Samskaping av kunnskap som sin visjon for strategiperioden fram mot 2020. Strategien peker på tre prioriterte satsingsområder ved UiA.

- *Læring og utdanning for fremtiden*
- *Globalt mindset* skal styrke UiAs posisjon som attraktiv samarbeidspartner og universitetets internasjonale profil
- *Samfunnsengasjement og nyskaping*

Kunnskapsdepartementet (KD) merker seg UiAs erkjennelse av at de er avhengig av nær samhandling med andre aktører for å nå ambisjonene.

Resultater og måloppnåelse

UiA viser til at omorganiseringen i sektoren og utviklingen i arbeidsmarkedet kan medføre økt konkurranse og endringer i studentenes prioriteringer. Departementet forventer at UiA arbeider målrettet og strategisk for å møte disse endringene.

Regionmeldingen som ble lagt frem i april d.å., legger bl.a. vekt på at fylkeskommunene skal ta et mer helhetlig ansvar for samfunnsutviklingen. Universitetene og høyskolene bør samarbeide med regionen for å sikre fremtidige kompetansebehov og relevans. UiA har vedtatt en ny strategi som fremstår gjennomtenkt og ganske ambisiøs. Et av tre prioriterte områder er å styrke studenttilknytningen til arbeidslivet. UiA viderefører med dette en satsing hvor institusjonen har gode erfaringer. Departementet mener at UiA viser god forståelse for viktigheten av kontakt med arbeidslivet og regionalt samarbeid.

I Meld. St. 16 (2016-17) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* er det formulert en rekke tiltak og forventninger til institusjonene for å bidra til kvalitet i høyere utdanning. Departementet vil følge opp tiltakene, men kvalitet skapes i første rekke lokalt. Departementet forventer derfor at styret og ledelsen ved UiA følger opp meldingen for å skape en enda sterkere kultur for kvalitet i høyere utdanning.

Meld. St. 25 (2016–2017) *Humaniora i Norge* inneholder over tretti forventninger og tiltak som skal følges opp ved universiteter og høyskoler. Nå som meldingen er ferdigbehandlet i Stortinget, forventer KD at universitetet setter i gang et langsiktig arbeid for å sette humaniorapolitikken ut i livet.

Det er god søkning til studiene ved UiA. Universitetet har nådd eller var svært nær ved å nå departementets måltall for grunnskolelærerutdanning 1-7, 5-10 og barnehagelærerutdanning. Departementet merker seg at UiA har oppfylt måltallene innenfor helsefag med unntak av vernepleierutdanningen.

Andelen bachelorstudenter som gjennomfører på normert tid ligger over gjennomsnittet for statlig sektor, mens andelen masterstudenter som gjennomfører på normert tid ligger noe under snittet.

Resultatene fra studiebarometeret 2016 viser at studentenes tilfredshet ligger på gjennomsnittet i statlig sektor. Departementet forventer at UiA vil bruke resultatene til å vurdere undervisningsformene og følge opp studentenes tilbakemeldinger.

Departementet har forventninger til en gjennomgang av alle studieprogrammene for å sikre god sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelser og undervisnings- og læringsaktiviteter. Her bør det være ekstra stor oppmerksomhet på å integrere forskningen i undervisningen.

Gjennomgangen av studieprogrammene er også en mulighet til å styrke samspeillet med omgivelsene og justere porteføljen og innholdet i utdanningene etter de behov samfunnet og bransjene knyttet til feltet har.

Departementet oppfordrer UiA til å se på samarbeidsmulighetene med relevante fagskoler. Det er viktig å legge til rette for gode og forutsigbare overganger mellom fagskoleutdanning og universitets- og høyskoleutdanning og departementet understreker at det skal gis rimelig avkortning (fritak) der utdanningens læringsutbytte tilsier det. Departementet oppfordrer UiA til samarbeid med nasjonalt og regionalt arbeidsliv for å sikre gode videreutdanningstilbud og god kontakt med praksisfeltet.

Per oktober 2016 hadde UiA 15 færre årsverk i rekrutteringsstillinger enn de hadde øremerket bevilgning for. Departementet forventer at UiA fyller alle disse stillingene.

Universiteter og høyskoler fikk i perioden 2014-16 tildelt 624 nye rekrutteringsstillinger med øremerket bevilgning. Av disse ble 299 øremerket direkte til matematisk-naturvitenskapelige og teknologiske fag (MNT-fag). Ved UiA var veksten i årsverk i rekrutteringsstillinger ved MNT-enhetene per oktober 2016 27 færre enn antall mottatte stillinger med MNT-øremerking siden 2014. Departementet forventer at UiA fyller alle de øremerkede MNT-stillingene.

Bildet for rekrutteringsstillinger står i kontrast til måloppnåelsen når det gjelder å følge opp tildelte studieplasser. UiA har fått tildelt over 1 000 nye studieplasser i perioden 2009-2016, og har mer enn fulgt opp kravene til aktivitetsøkning dette innebærer. Departementet mener dette vitner om god evne til å følge opp nasjonale målsettinger. At flere får muligheten til å ta høyere utdanning, er særlig viktig i en region i omstilling. Departementet ser det som viktig at universitetet selv framhever bevissthet på at høy effektivitet ikke skal redusere kvaliteten i studieprogrammene og de uteksaminerte kandidatene.

Den første langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ble lagt fram sammen med statsbudsjettet høsten 2014. Planen er regjeringens viktigste grunnlag for prioriteringer

innenfor forskning og høyere utdanning. Departementet har forventninger til at lærestedene er aktive bidragsytere i dette arbeidet.

UiA har hatt en positiv vekst i EU-midler per faglig stilling, men ligger fortsatt noe under gjennomsnittet for statlig sektor. UiA har også noe mindre andel studenter i Erasmus+ enn gjennomsnittet. Universitetets andel av Erasmus+ har vært synkende de senere årene og det vil være av interesse å se om de tiltak som er iverksatt har ønsket effekt.

Panoramastrategien fra 2015 er viktig for departementet, men kan ikke se at den er omtalt i årsrapporten.

Det har vært en nedadgående trend i omfanget av publisering. UiA bør arbeide med sikte på å snu denne trenden.

UiA har lave BOA-inntekter sett opp mot en profil som tilsier at de skal ha en høy grad av samspill med samfunnet. Departementet vet at samspill med samfunnet ikke nødvendigvis gjenspeiles alene i høye BOA-inntekter, men slike inntekter gir en indikasjon på omfanget av samspillet.

UiA ligger under landsgjennomsnitt når det gjelder bruk av midlertidig ansatte, noe som er positivt, men det har vært en uheldig økning på dette området de senere årene. UiA har hatt en positiv utvikling i andelen kvinner i førstestillinger, selv om andelen fortsatt ligger under gjennomsnitt for statlige institusjoner.

Overordnet har UiA et godt utgangspunkt, med en samlet virksomhet på to moderne campusområder. Universitetet påpeker at det er behov for ytterligere undervisningsrom og kontorplasser, og det foreligger konkrete planer for utvidelser som vil stå ferdig i 2017 og 2018. Departementet framhever viktigheten av institusjonens eget arbeid med kartlegging av bruken av eksisterende bygg for å finne den mest effektive utnyttelsen av de samlede arealene på campus. KD merker seg at funksjons- og behovsanalyser for campusutviklingen slik departementet forventet i tilbakemeldingen fra 2016, trekkes fram som prioriteringer i 2017 sammen med digitalisering og bedre koordinering av digitaliseringstiltak. Dette er viktige tiltak for god ressursbruk. Universitetet peker selv på at digitalisering gir muligheter for mer effektiv utnyttelse av arealer.

Departementet viser til viktigheten av arbeidet med smartere@uia som en oppfølging av regjeringens reform for effektivisering og avbyråkratisering og frigjøring av ressurser fra administrative oppgaver. KD forventer at en tettere kobling mot øvrig digitaliseringsarbeid i 2017 gir resultater.

UiA har svært høye avsetninger. Departementet forventer at konkrete planer for nedbygging av avsetninger gjennomføres og gir resultater.

Øvrige tilbakemeldinger

Departementet forutsetter at UiA etterlever krav om å ha et fungerende ledelsessystem for informasjonssikkerhet og at universitetet rapporterer særskilt på dette innen 1. januar 2018.

Departementet viser til tildelingsbrevet for 2017 og regjeringens mål om økning av antall lærlinger i statsforvaltningen. UiA har relativt flere lærlinger i forhold til sin størrelse enn gjennomsnittet for sektoren. Departementet forventer likevel at UiA fortsatt skal bidra til at målsettingen om økt antall lærlinger i statsforvaltningen framover skal kunne oppnås.

Gratisprinsippet er et grunnleggende prinsipp for høyere utdanning og innebærer at alle skal ha lik rett til utdanning. Statlige universiteter og høyskoler kan ikke kreve egenbetaling fra studenter for utdanninger som fører fram til en grad eller yrkesutdanning. Det kan ikke kreves egenbetaling når studieturer, ekskursjoner, feltarbeid og lignende er obligatoriske og hvor deltakelse er en forutsetning for å få avlegge eksamen. Slik praksis vil være i strid med gratisprinsippet. Departementet forutsetter at universiteter og høyskoler følger reglene om egenbetaling i lov og forskrift og merker seg at UiA nå fra kommende studieår vil avskaffe egenbetaling for obligatoriske studieturer.

Departementet viser til prøveordningen med utviklingsavtaler i sektoren og at det tas sikte på dialog om utviklingsavtaler med de resterende elleve institusjonene i 2018. I Prop. 1 S (2016-2017) er det varslet at KD tar sikte på å legge fram forslag til hvordan økonomiske virkemidler kan kobles til avtalene. Departementet anmoder institusjonen om å forberede seg på prosessen, gjennom å vurdere mulige mål som kan inngå i en utviklingsavtale med departementet for å tydeliggjøre institusjonens profil og bidra til bedre arbeidsdeling i sektoren. Intensjonen med avtalene er å styrke institusjonenes strategiske utvikling innenfor de overordnede rammene for sektoren. Institusjonen kan legge til grunn et 3-4 års perspektiv for avtalen. Departementet tar sikte på at oppdraget til institusjonen kommer i tildelingsbrevet for 2018.